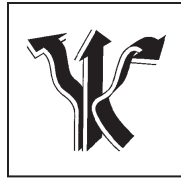

Міжрегіональна Академія управління персоналом
Українсько-Азербайджанський інститут соціальних наук
і самоврядування Г. А. Алієва
Міжнародна Кадрова Академія
ГО “Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління”
Всеукраїнська Академія наук публічного управління

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 4

Матеріали

*Всеукраїнської науково-практичної конференції
“Українське суспільство: контури інновацій”
м. Київ, МАУП, 30 березня 2017 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 2 від 22.02.17)*

Редакційна колегія:

*М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, доц.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.;
В. І. Цибух, канд. філос. наук, доц.*

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 4: Матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. “Українське суспільство:
контури інновацій”, 30 березня 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова)
[та ін.]. — 2017. — 348 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Пальм Наталья Дмитриевна Преподавание философии в высшей школе: проблемы и перспективы	214
Примуш Роман Борисович Професійний розвиток особистості службовців в процесі кар'єрного зростання	217
Проніна Оксана Володимирівна Проблема передачі земельної ділянки у спільну власність об'єднанню співвласників багатоквартирного будинку.....	220
Пророченко Єфросинія Василівна Наукова та інноваційна присутність України в економіці ЄС через програму Горизонт 2020	223
Романова Лідія Василівна, Мартишина Оксана Юрійвна Особливості розвитку ринку теплоізоляційних матеріалів.....	226
Савойська Світлана Василівна Щодо уточнення та розширення сутності і змісту поняття постбіхевіоризм (постбіхевіоралізм).....	229
Скиба Ганна Іванівна Роль бухгалтерського обліку в умовах інноваційної економіки.....	232
Стасюк Світлана Валентинівна Розвиток податкових правових відносин на сучасному етапі в Україні.....	234
Ткачук Тетяна Леонідівна Особливості психологічної реабілітації військовослужбовців АТО.....	236
Туруніна Олена Леонтіївна Психологічні особливості розвитку організаційної культури комерційного підприємства	238
Тьорло Володимир Олександрович, Мірошниченко Вікторія Володимирівна Рівні соціального стану регіонів України та напрями подолання існуючих диспропорцій їх розвитку	241
Утвенко Володимир Валерійович Особливості правового регулювання соціального забезпечення та соціальної підтримки в Україні.....	243
Федоренко Володимир Валерійович Феномен соціального відхилення в контексті військово-правового виховання в умовах проведення антитерористичної операції	246
Філіна Ганна Ісаївна, Гайдученко Ярослав Сергійович Інвестиційний клімат України як умова залучення прямих іноземних інвестицій	250
Шапвалова Алла Миколаївна Місцеве самоврядування — ключовий суб'єкт децентралізації владних відносин у глобальному просторі.....	253
Шашкова-Журавель Ірина Олександрівна Основні напрями міжнародно-правового захисту праці на умовах неповного робочого часу.....	255
Шклярук Сергій Григорович, Чупак Олександр Валерійович Лізингові послуги фінансових компаній і участь банківських установ в їх фінансуванні	258

В. О. ТЬОРЛО

канд. екон. н., ст. наук. співр., УАІМВЛ МАУП,

В. В. МІРОШНИЧЕНКО

канд. екон. н., доц., НУ "Києво-Могилянська академія"

РІВНІ СОЦІАЛЬНОГО СТАНУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ТА НАПРЯМИ ПОДОЛАННЯ ІСНУЮЧИХ ДИСПРОПОРЦІЙ ЇХ РОЗВИТКУ

Основоположним принципом соціальної політики цивілізованих країн є створення однакових умов життєдіяльності для реалізації природного потенціалу кожної людини незалежно від місця її народження та проживання. Тому регіональна політика цих країн спрямована на нівелювання диспропорцій у рівнях соціального розвитку різних районів.

В Україні, у зв'язку з продекларованими соціальними пріоритетами державної політики, постає необхідність не тільки підвищувати загальний по країні рівень розвитку соціальної сфери, але й зближувати її регіональні рівні. Виходячи з цього, актуального значення набуває дослідження відмінностей у розвитку соціальної сфери в регіонах нашої країни та обґрунтування можливостей в подоланні існуючих диспропорцій.

Для оцінки рівнів соціального розвитку регіонів використовують часткові та загальні показники. До останніх належать індекси соціального та людського розвитку (ІЛР).

Дослідження показника ІЛР в Україні було розпочато в 1992 р. вченими Національної академії наук України, коли вони розпочали використовувати методику його розрахунку, запропоновану Програмою розвитку ООН. На початку 1993 р. Кабінет Міністрів держави погодився з пропозицією Представництв ООН в Києві і прийняв рішення про проведення досліджень з питань визначення рівня ІЛР. У 1995 р. в Україні були оприлюднені перші результати визначення цього показника. За час, що минув, проблеми дослідження рівнів ІЛР набувають все ширшого обговорення науковцями та громадськістю, особливо в частині, що відноситься до методології визначення показника та його використання при обґрунтуванні напрямів соціального розвитку конкретних регіонів. У цьому відношенні доцільним було б відображення в ІЛР різнобічних аспектів життєдіяльності населення, зокрема, розвитку соціальної інфраструктури.

До часткових показників рівня соціального розвитку регіонів належать: середня тривалість життя, кількість спеціалістів з вищою (середньою спеціальною) освітою та питомий показник чисельності лікарів, пересічна тривалість навчання, частка зайнятих у невиробничій сфері, рівень забезпеченості житлом, грошові доходи населення та асортимент послуг, що йому надаються, тощо.

Вагоме значення для визначення рівнів соціального розвитку регіонів має також врахування стану їх соціальної інфраструктури. Для його розрахунку доцільно використовувати питомі показники чисельності зайнятих у галузях соціальної інфраструктури, вартість основних фондів цих галузей, рівень забезпеченості закладами культури та освіти, а також забезпеченість потреб населення лікувальними і оздоровчими установами.

Для характеристики стану соціальної сфери регіонів також необхідно проводити аналіз показників, що відображають поширення таких негативних процесів, як за-

хворюваність, смертність від нещасних випадків, тимчасову непрацездатність, безробіття в різних вікових групах населення.

Зважаючи на значні зміни у соціально-економічній ситуації регіонів та в можливостях інформаційного забезпечення досліджень, рішенням Президії НАН України та колегиї Державної служби статистики України було затверджено нову Методику вимірювання регіонального людського розвитку (РЛР). Для розрахунку цього індексу включено 33 показники, що об'єднані у шість блоків [5].

Як показують проведені дослідження, рівень розвитку соціальної сфери регіонів відзначається значною диференціацією, що викликає неконтрольовану міграцію населення та інші негативні процеси [4, 7]. Тому регіональна соціальна політика держави повинна базуватися на врахуванні різниці в рівнях соціального розвитку регіонів України з метою зменшення територіальних диспропорцій в умовах життя населення та наближення до однакових можливостей щодо забезпечення життєдіяльності кожної людини.

В цьому відношенні важливого значення набуває фінансове забезпечення можливостей вирівнювання регіональних рівнів соціального розвитку. До останнього часу традиційними шляхами вирішення вказаної проблеми було бюджетне регулювання за рахунок створення загальнодержавних спеціалізованих фондів із подальшим наданням дотацій відповідним місцевим бюджетам або ж шляхом диференціації нормативів розподілу надходження податків між центральним та місцевими бюджетами із збільшенням частки останніх для регіонів з нижчим рівнем соціального розвитку. Проте в наш час повинен також бути удосконалений механізм фінансового забезпечення зближення рівнів соціального розвитку регіонів, при якому їх владні структури мають знаходити джерела фінансування за рахунок власних можливостей, що покращить рівень забезпечення та якість надання послуг населенню [6], а також сприятиме ліквідації територіальних диспропорцій.

Проте остаточний вибір механізму фінансового забезпечення соціального розвитку регіонів повинен ґрунтуватись на врахуванні існуючих в державі та окремих регіонах можливостей, пройти апробацію і тільки після цього бути запровадженим у практику фінансового регулювання. Такий підхід сприятиме вирішенню в Україні проблем подолання диспропорцій в рівнях соціального розвитку регіонів та реалізації найважливіших завдань соціальної політики держави.

Джерела

1. Вахович І. М. Фінансова політика сталого розвитку регіону: методологія формування та механізми реалізації: Монографія / ЛТУ. — Луцьк: Надстир'я, 2007. — 496 с.
2. Герасимчук З. В. Регіональна політика сталого розвитку: методологія формування, механізми реалізації: Монографія. — Луцьк: Надстир'я, 2001. — 528 с.
3. Тьорло В. О., Мірошніченко В. В. Парадигма регіонального соціально-економічного розвитку України за умов європейської інтеграції / Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції: “Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах Європейської інтеграції”. — К.: Вид. дім “Персонал”, 2015. — С. 113–115.
4. Бевз І. А., Федяй Н. О. Оцінка соціально-економічного розвитку регіонів України у докризовий і посткризовий періоди / Ефективна економіка. Дніпропетровськ, 2013. — № 7.
5. Атаманюк Е. А. Розвиток людського потенціалу України у регіональному вимірі / Наук. вісн. Херсонського державного ун-ту. — Херсон, 2015. — Вип. 15, ч. 5. — С. 109–112.
6. Дєєва Н. М. Оцінка змін соціалізаційних можливостей регіонів / Модернізація українського суспільства: чинники, передумови, перспективи. — К., 2012. — С. 32–42.
7. Регіональний людський розвиток: статистичний бюлетень // Державна служба статистики, 2015. — 50 с.